

Frederiksberg den 30. september 2019

Status for Den Danske Naturfond

Den Danske Naturfond er stiftet i 2015 af den danske stat og to private fonde som en uafhængig, non-profit fond.

Fonden udvikler, gennemfører og yder støtte til projekter, der giver bedre plads til naturen, og helt konkret forbedrer natur, biodiversitet, vandmiljø og udledning af drivhusgasser. Det gælder bl.a. mere urørt skov, udtagning af lavbundsarealer, naturgenopretning og jordfordelinger. Fonden administreres efter fondens vedtægter og reglerne i *lov om Den Danske Naturfond*, som er vedtaget af et bredt flertal i Folketinget.

Fondens stiftere har ved fondens etablering foretaget et samlet kapitalindskud på 875 mio. kr. Der er ikke aftalt yderligere kapitaltilførsel. Den overordnede ledelse af fonden varetages af en bestyrelse på 7 personer, der udpeges af miljøministeren på baggrund af indstillinger fra en række organisationer. Fonden ledes i det daglige af en direktør og et sekretariat på 5 personer. For at sikre inddragelse af interessenter er der nedsat et rådgivende udvalg på 13 medlemmer med repræsentanter fra grønne organisationer, landbruget og friluftorganisationer. Også Aarhus og Københavns Universitet deltager i udvalget.

Status

Samlet set har fonden været med til at sikre naturen og forbedre naturkvaliteten på i alt ca. 2.700 ha. Indsatsen er fordelt på 40 projekter over hele Danmark med et samlet investeringsbudget på ca. 200 mio. kr.. Der er tale om 9 større projekter, hvor fonden typisk har købt jord, skov eller natur for at sikre naturgenopretning, naturpleje eller urørt skov. Derudover har fonden udloddet 30 mio. kr. puljemidler målrettet lokale naturprojekter initieret af foreninger, interessegrupper eller lodsejere.

Projekter gennemføres ved køb af ejendom på det frie marked eller via frivillige aftaler med lodsejere. Fonden har mulighed for at anvende alle typer af virkemidler til sine projekter, f.eks. jordfordeling, opkøb, kompensation, aftaler og tilskud.

Der er åben adgang til de fondsejede arealer døgnet rundt, ligesom i de offentlig ejede skov- og naturområder. Der sikres gode, imødekommende forhold og faciliteter til besøgende, for at flere kan få glæde af at færdes der og få mulighed for rekreative aktiviteter.

Fondens arbejder løbende med udvikling af 5-10 nye, større projekter. Projekterne ligger i forskellige egne af landet, og kræver aktuelt en investering på 150-175 mio. kr. fra fonden.

Partnerskaber, funding og medfinansiering

Et væsentligt formål med oprettelsen af Den Danske Naturfond er at styrke den folkelige forankring, opbakning og deltagelse i arbejdet med naturgenopretning og –beskyttelse. Folkeliggørelse af fonden udvikles løbende i takt med at fonden gennemfører projekter.

Alle større projekter udføres i samarbejde med lokale partnere, typisk kommuner, som sikrer lokal forankring, og bidrager med finansiering udover fondens egen finansiering. Det samlede økonomiske bidrag fra kommunerne vurderes indtil videre at udgøre ca. 20 mio. kr., samtidigt med de løbende udgifter til arealdrift kan holdes på et begrænset niveau. Herudover kommer tilskud og bidrag fra andre fonde, virksomheder og privatpersoner mv., som indtil videre udgør ca. 60 mio. kr.

I alle fondens større projekter er det målet at etablere lokale følgegrupper. Følgegrupper er rådgivende og typisk bredt sammensat med repræsentanter fra organisationer, kommuner, lodsejere og lokalforeninger mv. Fonden indrager også forskere og andre eksperter i planlægning og opfølgning på konkrete projekter og i strategiske overvejelser.

Forventninger til det kommende år

Den Danske Naturfond er igennem startfasen, og arbejder netop nu på sin strategi for de kommende år. Her er det ambitionen at fortsætte arbejdet med de mange, mange projektforslag, der løbende er modtaget. Samtidigt vil fonden afsøge mulighederne for at arbejde med et helt landskab på naturens betingelser. Det kunne være en større ådal, et stort mose- og lavbundsområde, en tørlagt fjord, eller et skov- og hedeområde. Det vil for Danmark handle om meget store arealer med mange lodsejere.

Det er dog ikke ukompliceret at forfølge ambitionen, da det naturligvis er forbundet med væsentlige omkostninger at erhverve jord til naturgenopretning, at foretage den efterfølgende genopretning og udføre den løbende naturpleje år efter år. Der skal tænkes langsigtet, og der kræves tålmodig og en vedholdende indsats. Men der er samtidig grund til optimisme fordi fondens hidtidige erfaringer har vist, at der via partnerskaber, samarbejder, medfinansiering og fornuftig investering af fondens startkapital kan skabes meget mere natur, end der traditionelt har været muligt, når der politisk afsættes midler til naturprojekter. I fondens projekter er der således et investeringsbudget på ca. 200 mio. kr., mens fondens likvide kapital i samme periode alene er reduceret med 73 mio. kr. (årsregnskab 2018).

Fonden konstaterer en positiv udvikling i økonomiske bidrag fra privatpersoner og virksomheder mv., men det tager en del år for en ny organisation som Den Danske Naturfond at opbygge en væsentlig supplerende finansiering, svarende til den de større alment velgørende organisationer har. Det forventes ikke, at Den Danske Naturfond i løbet af de næste 5 år vil være i stand til at rejse midler, som i væsentligt omfang kan finansiere en voksende naturindsats. Fondens projekter skal derfor fortsat primært finansieres fra fondens startkapital, der dermed også sætter grænsen for hvilken naturindsats, som kan gennemføres. Fonden har potentialet til at fortsætte en ambitiøs udvikling, men det vil kræve en større samlet økonomi ... og tålmodighed.